**Iveland kommune**
Iveland kommune

Kommunal og moderniseringsdepartementet

| Vår ref: | Saksbeh: | Arkivkode: | Dato: |
|---|---|---|---|
| 2015/769 -0 | Sten Albert Reisænen ☎<br>E-post: sten.albert.reisaenen@iveland.kommune.no | | 01.03.2016 |

# Høringsuttalelse - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene

**Saksprotokoll i Kommunestyret - 04.02.2016**

**Behandling:**
Følgende stemte mot rådmannens innstilling: May Britt Topland H, Lars Arnfinn Flatelid Frp
Følgende stemte for rådmannens innstilling: Audhild Bærheim, Tor Håkon Thomassen, Svein Hillestad, Karl Inge Thomassen, Sondre Birkeland, Terje Møkjåland Krf, Kari Bergskås, Øystein Kydland, Sig Tove Aasen Ap, Berit Hauan Ståhl, Øyvind Skaiaa, Øyvind Honnemyr, John Øina, Gro Anita Mykjåland Sp, Odd Håvard Dahle V.

**Vedtak:**
Iveland kommune finner ikke å kunne støtte forslaget til nytt inntektssystem for kommunene fra Kommunal og Moderniserinsdepartementet.

Iveland kommune ber om at det nye inntektssystem utformes slik at det ivaretar muligheten til å bo, arbeide og drive næring i henhold til dagens etablerte kommunestruktur om det er et kommunalt ønske om det.

Iveland kommune oversender nye innspill til nytt inntektssystem.

Med hilsen
Iveland kommune

Sten Albert Reisænen
Rådmann

**Iveland kommune**
Rådmann

# Notat

Til: Kommunal og moderniseringsdepartementet
Fra: Iveland kommune
Dato: 04.02.16

## Høringsuttalelse - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Forslaget til nytt inntektssystem tar mer hensyn til regjeringens ønske om å få noe ut av kommunereformen, og ikke ønsket om at norske kommuner skal bli satt i økonomisk stand til å gi innbyggerne gode tjenester.

Kommunens ønske om å kunne gi en kvalitativ vurdering om hva inntektssystem vil gi ift innbygger-/rammetilskudd og skatt i framtiden er ikke mulig da flere av forutsetningene i inntektssystemet ikke blir avklart før i Kommuneproposisjonen for 2017 som kommer i mai 2016.

Høringens hovedendringer for kommunen omfattes av:

- Oppdaterte kostnadsnøkler
- Nytt strukturkriterium
- Endringer i regionalpolitiske tilskudd
- Skatteelementet i inntektssystemet

Iveland kommune har følgende innspill til nytt inntektssystem for kommunene:

- De nye kostnadsnøkler gir mindre utslag på kostnadene knyttet mot tjenester til innbyggerne, men kostnader til administrasjon endres slik at det svekker kommuner som ønsker å være små. Dette mener Iveland kommune ikke er framtidsrettet politikk for utviklingen av det norske samfunnet og framtidig vekst i hele landet.

- Strukturkriteriet endres slik at de kommuner som oppfattes å ha smådriftsulemper og som ikke er ufrivillig små skal få en reduksjon. Basistilskuddet ønskes fordelt ift tre alternative reiseavstander til et definert område på 5000 innbyggere. Dette forslaget fremmer ikke en likhet for kommunene til å bestå i fremtiden da det i store deler av landet ikke vil føre til at små kommuner blir større. Bruken av begrepene ufrivillig liten og frivillig liten i seg selv gjør ikke at kommuner blir mer «robust» om de er ufrivillig liten. Det er muligheten til å levere tjenester selvstendig eller i samarbeid med andre som sier noe om hvordan innbyggerne oppfatter kommunen og om tjenestene er «robuste».

- Iveland er en landlig kommune på 1315 innbygger og har fått en distriktsindeks på 64. Det er det samme som Arendal. Byen Flekkefjord har en indeks på 39. Iveland

kommuner finner ikke at en slik distriktsindeks er rett eller kan benyttes i inntektssystemet. Infrastruktur, demografi og levekår er ikke vurdert etter faktiske data og konsekvenser for kommunen, men mer basert på en teoretiske modell og et ønske om endring.

- Skatteelementet i inntektssystemet er lite forutsigbart ift fastsettes av hvor mye av skatten som skal være med i de samlede inntektene til kommunene. Videre skaper inntektssystemet usikkerhet om hvordan skatten skal fordeles og utjevnes ift beskatning og tjenesteleveransen. Iveland er redd for at dette kan skape en utvikling der det kan bli vanskelig å velge å bosette seg utenfor pressområder med høy sysselsetting, og et høyt lønnsnivå. Bo- eller pendlerkommuner med et næringsliv hvor det er lavere lønnsnivå vil kunne få lavere skatteinntekter som igjen kan påvirke tjenestetilbudet og attraktiveten til kommune.

Iveland kommune mener at modellen til nytt inntektssystem ikke kan aksepteres. Tidsrammen og presentasjon av nytt inntektssystem gir ikke kommunen er reell mulighet til å velge framtidig kommunestruktur.

Iveland kommune er av den oppfatning at de kommuner som frivillig vil være små skal gis reelle muligheter til å bestå, også med et nytt inntektssystem, om de inngår samarbeid som sikrer innbyggerne gode tjenester i henhold til nasjonal standarder.

Kommunene har over flere år vært underfinansiert i forhold til de tjenestene staten har satt de til å utføre. Det nye inntektssystemet og regjeringens ønske om en kommunereform kan ikke være det som skal løse disse finansielle utfordringene. Det vil føre til en sentralisering som i framtiden vil gi nasjonen andre og større utfordringer, samt mindre samlet økonomisk vekst. Kommunene har over år vist effektivisering og omstilling i tjenesteproduksjon som er over statlige og private virksomheter. Den kommunale sysselsettingseffektens påvirkning av nasjonal innovasjon, vekst og utvikling er større enn den økonomiske innsparingen en reduksjon i antall kommuner vil gi i framtiden.

En framtid med økt folketall, behovet for nye arbeidsplasser og inntekter krever mye av samfunnet og av kommunene. Små kommuner er en del av det norske samfunnet og en nødvendighet for at hele landet skal benyttes til verdiskapning når det grønnskifte nå må iverksettes. Utviklingen og verdiskapningen i distriktene viser seg og være større der det er nærhet mellom næringslivet, innbyggerne og kommunestyret.